

**SIGNATUUR
DIGITALE KOPIE:**

***SHELF NUMBER
DIGITAL COPY:***

UBM: Digitale kopie 109068

(1860) Max Havelaar, Lebak-Zaak, Multatuli.
(1910) Moordaanslag, Baron-Zaak, Echo Multatuli.

S L O T v a n :

18/19 April 1876 — 18/19 Augustus 1909.

Vergelijkende Geschiedenis

van **MULTATULI**,
(EDUARD DOUWES DEKKER),
geboren 2 Maart 1822, te Amsterdam,

en de **ECHO VAN MULTATULI**,
volgens Dr. Balland,
(WILLEM REMELIUS HORA ADEMA),
geboren 18 April 1847, te Rauwerd,
met eene Tijdtafel, A—Z,

DOOR

W. R. HORA ADEMA,
te Apeldoorn,

1860 — Mei — 1910.

Niet in den Handel.

F. J. DE NOOIJ, APELDOORN.
1910.

Br. 5199-4

D7807912x

AUTOBIOGRAPHIE,

in Poëzie, 1860—1910.

Wijze : Lied 198, Bundel Protestantenbond.

Zie : Autobiographie, in Poëzie, van Jacob Cats,
1577—1660. „Twee en tachtigjaerig leven.“

I. 1859—1874, A—Z.

Als iemand verre reizen doet,
Dan kan hij wat verhalen.

Heer Jurriaan.

A. 1859—1863. Levensdoel.

Mijn levensdoel, in dichtmaat, wil ik gaan verhalen
Als slot van mijne proza-autobiographie.
Te 's Hage ging ik eerst 't diploma zien te halen
Als Adelborst van onzen Koning Willem Drie.

B. 1859—1861—1863. Sloten, Buitenpost.

Twee jaren daarvan bracht ik door te Sloten,
Waar Poutsma wis- en stekunde aan mij onderwees,
Waarvan te Buitenpost ik later heb genoten,
Waar hij mij de Archimedes-stelling juist bewees.

C. 1863—1866. Zr. Ms. Wachtschip „De Kortenaer.“

Drie jaren mocht ik toen het onderwijs genieten
Ter Koninklijke Zeevaartschool te Willemsoord,
Waar wij van Brouwer leerden over satellieten,
De Noorderbreedte en Oosterlengte in zee, aan boord.

- D. 1866. Kruistocht van Zr. Ms. Korvet „Urania.“

Wij gingen daar aan boord de Zuiderzee bevaren
Naar Amsterdam en Hoorn, gelegen aan die zee,
En leerden van Guyot te wenden op de baren
Totdat wij 't anker lieten vallen op de ree.

- E. 1866. Diploma van Adelborst 1ste Klasse.

Wij moesten ons in 't sturen, peilen, goed bekwamen
Als Adelborst van dienst, zoowel piket als wacht,
Te Nieuwediep ter ree had plaats 't practisch examen
Voor Jonke: eerste klasse 's Lands Marinemacht.

- F. 1866. Photographiegroep te Nieuwediep.

Bij 't afscheid lieten wij te zamen ons boetseeren
Ter schenking van 't portret aan ons Etat-Major,
Waardoor, ter nagedachtenis, wij bleven eeren
De Leden, heengegaan van 't Adelborstencorps.

- G. 1860-28/2 - 1910. L. A. Dittlof Tjassens, Secr.Gen.Mar.

Mijn hulde wensch ik, Dittlof Tjassens! U te toonen
Als Chef aan boord van 't zeilkorvet „van Speyk“
Moog' Nederland op 't Gouden Feest U rijk beloonen
En U bekronen als een hoogen, Frieschen Eik!

- H. 1866—1867. Reis met Zr. Ms. Korvet van Speyk.“

Ons eerste reis was naar de schoone hemelstreken
Der Middellandsche Zee, „Om de Oude Wereldzee“,
Vermeld met Kuyper's vindingrijke pennestreken,
Ons mededeelend van die landen 't wel en wee.

I. 1866—1868. Vertooning van de Vlag.

Wij gingen onze Nederlandsche vlag vertoonen,
— Gibraltar, Napels, Malta, Genua, Toulon, —
Betooverd door de schoone maagden, die er wonen
In 't Keizerrijk van Corsica's Napoleon.

J. 1867. „De Oorlog met Pruisen is onvermijdelijk.“

Maar rustig op het eiland Malta neergezeten,
Vernamen wij per telegram 't bekend alarm :
„Terug naar Holland omdat Pruisen is gebeten ;
„Verleent ter zake Luxemburg uw sterken arm.“

K. 1867. Zr. Ms. „van Speyk“ en „Adolf.“

De tocht door straat Gibraltar baarde veel gevaren,
Veroorzaakt door den spoed, verbonden aan 't gerucht ;
Wij vraagden aan de „Adolf“ ons op sleeptouw te varen
Om snel naar huis te lenzen als met arendsvlucht.

L. 1867. Sleepocht door de Straat van Gibraltar.

De Commandant van 't stoomfregat bedacht bezwaren
Niettegenstaande 't dringend, vriendelijk vertoog,
Waardoor wij moesten blijven dobb'ren op de baren
Totdat een sleepboot 't oorlogszeilschip voortbewoog.

M. 1867. Eskader van Vier Oorlogsschepen.

Nadat 't korvet „van Speyk“ te huis was aangekomen,
Vernam ik mijn verplaatsing op de „Adolf Nassau“,
En werd naar Edinburg een kruisvaart ondernomen
Met 's Konings „Zoutman“, „Metalen Kruis“ en „Curaçao.“

N. 1867. Z. K. H. Kroonprins Willem van Oranje.

Oranje's Kroonprins, Admiraal der Nederlanden,
In 's Commandant's kajuit toen voerend 't Vorstenwoord,
Hernieuwde met den Vlootvoogd Uhlenbeck de banden:
„Nassau met ons Etat-Major, te Willemsoord.“

O. 1867—1868. Reis met Zr. Ms. Adolf, Hertog v. Nassau.

Als derde reis werd weder tot den tocht besloten
Naar Spanje's plaatsen, Barcelona, Port Mahon,
Van waar de „Adolf,“ nadat w' een maand aldaar genoten,
Den koers vervolgde naar de havenstad Toulon.

P. 21/9—1868. Vertrek te Nieuwediep van de „Djambi.“

In dank had ik om de Oude Wereldzee genoten
Van wetenschap en kunst, alom daar voortgebracht;
Na langen tijd beraad was ik er toe besloten:
„Den steven wonden daar mij Java tegenlacht.“

Q. 16/1 — 1869. Aankomst te reede van Batavia.

Het stoomschip „Djambi“ bracht mij veertig jaar geleden
Naar Insulinde langs de Kaap de Goede Hoop,
Nadat ik Bahia, Zuid-Amerika, betreden
En overschreden had de Linie voor den doop.

R. 1869. Gezantschap naar den Koning van Siam.

De „Djambi“ voerde ons naar 't Venetië van het Oosten“,
Ons hulde brengend aan den nieuwen Siameeschen Vorst
Om Hem met 's Konings overlijden wel te troosten,
Zoowel door Commandant als jongsten Adelborst.

S. 1619—1869. 250-Jarig Bestaan van Batavia.

Terug gekeerd naar Java, vierden wij de feesten,
Gewijd aan Coen's victorie: „Fort Batavia“,
Herdenkend aan het Molenvliet de groote geesten
Een kwart van duizend jaar aldaar door Gods genâ.

T. 5/12—1869. Op Verzoek, Eervol Ontslag bij de Marine.

Intusschen was ik tot het vast besluit gekomen
Vaarwel te zeggen aan de maritieme macht,
Om uit te zien in burgerlijken dienst te komen
Als Controleur ter uiting van mijn levenskracht.

U. 28/3 — 1870. Vertrek van Soerabaija naar Delft.

Ik richtte naar Ceylon per Fransche mail mijn schreden
Met 't eerste schip dat door 't Kanaal van Suez voer,
Om langs Parijs de Prinsstad te gaan betreden,
Waar ik besprak wat mij te Bangkok wedervoer.

V. 1871. „Iets over Siam“, door een Ooggetuige.

Een groot gezelschap hoorde naar mijn reisverhalen
In Delft's gebouw van de „Officiers-Vereeniging.“
Met „Iets van Siam“ in O. V.'s versierde zalen
Werd Bangkok door mij ingeleid in dezen kring.

W. 1871. Bal in O. V., te Delft.

Het heerlijk voorrecht mocht ik op dien avond smaken
Alom begroet te worden als de held van 't feest,
Dat werd vervolgd om kennis met elkaar te maken
Door 't bal, gevierd met opgewekten, blijden geest.

X. 1872. Vrijstelling van A als Oud-Adelborst 1e Klasse.

Door voorspraak van verscheiden Tweede Kamerleden
Werd 'k vrijgesteld als Adelborst van Cursus A,
Zoodat ik toen naar Leiden richten kon mijn schreden
Voor 't Binnenlandsch Bestuursbureau Batavia.

Y. 1872-1874, Prof. Dr. P. J. Veth, „Java“, Dl. III, Blz. 283.

Met lust bevond ik mij te Leiden deze jaren,
Waar Veth de Schrijver was van 't werelddocument,
Die waarlijk mij een onderscheiding deed ervaren
Door plaatsing van mijn stuk als Leerling, oud-Student.

Z. 199 — 1874. Vertrek te Nieuwediep.

De „Voorwaarts“ voerde mij terug naar Java's streken,
Waar aanvang nemen zou mijn Ambtenaars-bestaan,
En na een tijdsverloop van ruim een vijftal weken
Kwam ik bij Hora Siccama behouden aan.

AUTOBIOGRAPHIE,

in Poëzie 1859—1909.

II. 1874—1909, a tot z.

„De Mensch wikt, maar God beschikt.“

a. 18/11 — 1875. Benoeming tot Aspirant-Controleur B.B.

Als derde Commies heb ik toen eens uitgekeken
Naar aanstelling bij 's Lands Bestuur als Controleur,
Hetgeen, ter waarschuwing voor misverstand, bij leeken,
Beduidt: „van 't Binnenlandsch Bestuur de Rapporteur.“

b. 10/2 — 1877. Bal Costumé, te Samarang.

Samarang's Resident beval een zijner feesten,
Alom van ouds 't gecostumeerde bal genoemd;
Behoorend tot des Malta-Ridder's trouwe geesten,
Werd ik tot Franschen Ridder, Paladijn, benoemd.

c. 21/11 — 1866. Sterfdag van mijne Moeder.

Mijn moeder had bij 't overlijden doen beloven
Dat ik in stand zou houden Adema's geslacht;
Ik moest voorwaar aan dezen laatsten wensch gelooven:
De wil van God heeft die belofte voortgebracht.

d. 19/12 — 1887. Grafbezoek te Rauwerd.

Naar Rauwerd ben 'k per mail als Controleur getogen,
Waar ik met mijne vrouw een grafbezoek haar bracht,
Nadat ik mij in Haagsche kringen had bewogen
Ter handhaving van naam en eer van mijn geslacht.

e. 22/11 — 1851. Geboortedag van mijne Echtgenoot.

Mijn echtgenoot was uit rassen voortgesproten,
Verwant door twee Godin's met Adema's geslacht :
Cornets de Groot, van Beijma, waren twee der loten,
Door paring van voornoemde rassen voortgebracht.

f. 9/9 — 1889. Geboortedag van mijne Dochter.

Godin, Ypey, en Hora, Uhlenbeck, zijn namen,
Met Beyma, Panhuys, Asbeck, Eysinga, verwant ;
't Heeft God behaagd dat door die vier families samen
Mijn Sara Hora Adema is voortgeplant.

g. 27/11 — 1887. Receptie van Vier Admiraalsvrouwen.

Bij de ondertrouw verscheen de Kroon der Admiralen
Van Gennep, Uhlenbeck, en Binkes, ook van Rees,
Met honderd vrienden, bloedverwanten, in de zalen,
Welk hoog gezelschap negen Huygensstraat verrees.

h. 1/12 — 1887. Huwelijksinzegening, te 's Hage.

Ter bruiloft kwam en corps een groot getal personen
Ons hulde brengen bij de sluiting van 't verbond,
Bezegeld door den Dienaar Heering's prediktonen,
Terwijl 't publiek in koor tot God gezangen zond.

i. 1875—1895. Twintigjarige Dienst als Ambtenaar B.B.

Het Ambtenaarsbestaan mocht mij altijd behagen,
In de eerste plaats ten bate van de rijstcultuur:
Ik gaf den vasten raad op mijn inspectiedagen :
„'t Gewas in ruitvorm planten volgens Gods Bestuur.“

j. 1894. Afschrijving van Landrente, f 20000, Kertosono.

Ik zocht 't bedrag der landrente overal te ontheffen
Van zwaren druk voor 't Volk door 't misgewas der rijst.
In plaats van 't juist totaal in guldens streng te heffen,
Ontwierp het Binnenlandsch Bestuur voor mij een lijst.

k. 1894. Wie kan strijden tegen Indische Overmacht?

Dat was een doorn in 't oog van een der Superieuren :
„Als 't geld reeds is den Ondercollecteur betaald,
„Zal later afschrijving van geld niet meer gebeuren :
„Een streep heb ik door hun formeele lijst gehaald.“

l. 1909. Sonnet op Bakhuizen van den Brink.

Dit feit van willekeur heb ik onlangs beschreven
In 't klinkdicht, tot Bakhuizen van den Brink gericht ;
Getrouw aan mijne spreuk : „ik win of wensch te sneven“,
Ben ik door overmacht voor 't onrecht toen gezwicht.

m. N. Ap. Ct., 25/1-1910. Drie jaren preventieve Hechtenis.

Ruim dertig, medeplichtig wegens moord, zijn heden
Ter zake Baron, Ngandjoek, allen vrijgesteld
Door mijn bekend adres, dat half een jaar geleden
In Koningin Wilhelma's handen is gesteld.

n. 1860 — Mei — 1910. Echo van Multatuli.

Op Java diende ik na mijn trouwdag zeven jaren,
In Soerabaija, later als Kediriiaan,
Waar, na 't examen voor Notaris, 'k heb ervaren
Een Multatuli-lot te moeten ondergaan.

o. 1895—1902. Letterkunde.

Ik ging daarop naar 't landelijke Wageningen,
Gelegen aan de boorden van den schoonen Rijn;
Ik deed er zeven jaar aan letteroefeningen
Om op cultuurgebied autoriteit te zijn.

p. 1895—1909. Landbouwkunde. Hora-Ruit.

Mijn ruitprobleem laat 'k veertien jaren onderwijzen,
Ter eer van mijne bakermat Oranjewoud,
Door hen, die blijkens 't Hora-ruitsysteem bewijzen
Ten honderd vijftien boomen meer in 't eikenwoud.

q. 4/9 — 1898, No. 406. Regeeringstelegram.

Ik heb met veel succes het ruitsysteem beschreven,
Vereerd door Leden van het Koninklijk Gezin,
Dat mij per telegram Zijn dank heeft laten geven
Van Koninginne-Moeder, onze Koningin.

r. 31/8 — 1900. Zeevaartkunde, Kimcirkels in Zee.

Daarop ontwierp ik 't plan den horizon te meten
Op oorlogschepen, kruisend bij de Doggersbank;
Er werd gesticht, toen ik aldaar was ingezet en,
Een „Archimedes-bond“, den grooten man ten dank.

s. 1900—1902. Wiskundig Adviseur van „Archimedes.“

Het Reglement bevatte zes en twintig Leden,
Te Wageningen goed ter naam en faam gezien:
't Vertrek naar Apeldoorn was feitelijk de reden
Dat ik van 't Ambt van Adviseur heb afgezien.

- t. 24/4 — 1902. Aankomst te Apeldoorn.

Ik wendde toen uit plicht naar Apeldoorn mijn schreden,
 Waar ik te „Quatre-Bras, bij 't Loo“ een villa vond,
 In afspraak met mijne naaste familieleden,
 Erkennend dat daartoe een goed motief bestond.

- u. 1860—1895—1910. Rechtskunde. Staatskunde.

Met moed en kracht heb 'k vijftien jaren lang gestreden
 Om recht te krijgen op het staatkundig terrein,
 Terwijl mijn werken vijftig jaar te voorschijn treden
 Als gouden regen, stralend uit een springfontein.

- v. 1910. Hulde aan Ministerraad en Hoogen Raad der Ned.

Ministerraad heeft mij onlangs doen overwinnen,
 Herstellend grieven, die ik had tot Hem gericht;
 De Hooge Raad voorheen 't proces Ypey doen winnen,
 Waarvoor ik heb betuigd den dank in mijn gedicht.

- w. 1860—1910. Dichtkunde. Psalm 65 : 2.

Een halve eeuw lang heb ik met hart en ziel gestreden
 Voor waarheid, eerlijkheid, voor rechtsgevoel en plicht,
 Tot God dank door „een stroom van ongerechtigheden“
 Mijn geest tot Hem, den Heer der Volken, is gericht.

- x. 1/1 — 1910. Uitgave van 700 Bladzijden Druks.

Te „Tandem Felix“ heb 'k voldoening kunnen vinden,
 Te danken aan de kern van Neerland's maatschappij,
 Die te Apeldoorn mijn energie mocht ondervinden,
 Mij tellend als een lidmaat van zijn burgerij.

y. 1849/79-1909. 27/3-1884. Sterfdag van mijnen Vader.

Mijn grootpapa en vader hebben hier gevonden
Hun graf bij „Tandem Felix“, zijnde mijn tehuis;
Ontwerpers: „Berkenstein's“ met smaak beplante gronden,
En „Villa Rozentuin“, of: „Het Notarishuis.“

z. 1906 — 22/7 — 1909. „Hoort Hem!“ Mattheüs 17:5.

Ter „Hofkapel Het Loo“ mocht ik mij toen begeven
Te hooren 't Woord van Laurillard, met mijn gezin;
Ik smeeek tot God om lang te sparen 't dierbaar leven
Van Prins-Gemaal, Prinses Juliana, Koningin.

W. R. HORA ADEMA.

Letterkundige.

Apeldoorn, Tandem Felix,
1901 — 7/2 — 1910.

26 Namen der Personen, a—z.

a. De Koninklijke Familie.	n. Prof. Dr. P. J. Veth.
b. Koning van Siam.	o. L. A. Dittlof Tjassens.
c. Keizer Napoleon I.	p. Bakhuizen v. d. Brink.
d. Jan Pieterszoon Coen.	q. F. Poutsma.
e. Archimedes.	r. Ds. Heering.
f. D. J. Brouwer.	s. Ypey.
g. H. D. Guyot.	t. Godin.
h. Jhr. van Beyma.	u. Uhlenbeck.
i. Jhr. Cornets de Groot.	v. van Gennep.
j. Baron van Asbeck.	w. Binkes.
k. Jhr. van Panhuys.	x. van Rees.
l. Jhr. van Eysinga.	y. Dr. A. Kuyper.
m. Jhr. Hora Siccama.	z. Dr. E. Laurillard.

26 Namen der Plaatsen A—Z.

A. Sloten.	N. Toulon.
B. Buitenpost.	O. Barcelona.
C. Oranjewoud.	P. Genua.
D. Nieuwediep.	Q. Napels.
E. Hoorn.	R. Malta.
F. Amsterdam.	S. Port Mahon.
G. Leiden.	T. Bahia.
H. 's Gravenhage.	U. Kaap de Goede Hoop.
I. Delft.	V. Bangkok.
J. Wageningen.	W. Java.
K. Parijs.	X. Ceylon.
L. Edinburg.	Y. Suez.
M. Gibraltar.	Z. Het Loo.

W. R. HORA ADEMA,

geboren te Rauwerd, 18 April 1847.

In Memoriam.

1813 — 1 Juni — 1913.

„Wij zullen in den geest vereenigd leven!“
 Zoo sprak mijn Vader bij ons laatste onderhoud.
 Als grafschrift wensch ik dit gesprek te geven,
 Gewijd aan Hem, geboren te Oranjewoud.

(Historisch).

Gesprek op het Graf van wijlen mijnen Vader Epke Adema, oud-Burgemeester, geboren te Oranjewoud, 1 Juni 1813, overleden te Apeldoorn, 27 Maart 1883.

Zie: „Joost van den Vondel, 1587—1679.“

Gesprek op het Graf van wijlen den Heer Joan van Oldenbarnevelt.

Vreemdelingh—Kerckgalm.“

Wie zette Adema aan den dijk? — van der Wijck.
 Wie redde Adema uit het slijk? — van Asch van Wijck.
 Wie ontsloeg Haije, zonder schroom? — Rooseboom.
 Wie gaf Kroesen een angstigen droom? — Deze Hooge Oom.
 Welk Minister was Adema's burg? — Idenburg.
 Welk vriend had Adema bij Doesburg? — van der Burg.
 Wie hielp Adema met raad en daad? — De Hooge Raad.
 Wie was eensgezind met Hoogen Raad? — Ministerraad.
 Wie bracht tot stand Adema's gewin? — De Koningin.
 Wie hief willekeurig geld naar zijn' zin? — Boissevain.
 Wie maakten werkelijksten, uit fantazy? — Muller, Henny.
 Wie won 't proces Adema-Ypey? — Willem Remy.

Zie: „Authentieke stukken en Dagbladartikelen in de bekende Baron zaak, 1906“, eerst in onderzoek in 1910, door W. R. Hora Adema, te Apeldoorn, benevens handschrift voor den Ministerraad, 196 blz., getiteld: „De oorzaken van het Baron-Drama door den Hoofdgetuige W. R. Hora Adema.“

ZUTPHEN, le 1er janvier 1910.

Tres honorés Monsieur et Madame.

Quand on n'est pas en paix avec sa conscience,
Même sur un sol ferme on avance en tremblant ;
Mais lorsque l'on se sent fort de son innocence
Le sol, fût-il instable, on marche hardiment,
De là vous vint jadis la suprême constance
Qui vous fit triompher très honorablement,

Avec mes hommages respectueux.

Dr. BALLAND.

ZUTPHEN, le 1er janvier 1910.

Très honorée Mademoiselle.

Un lis dans le jardin, symbole d'innocence,
N'est pas plus blanc, plus pur, en pleine floraison,
Que vous, Mademoiselle, à l'humble contenance,
La perle de votre maison !

Avec mes meilleurs voeux de nouvelle année.

Dr. BALLAND.

H Y M N E

à Son Excellence A. W. F. IDENBURG,
Gouverneur-Général des Indes Orientales.

S O N N E T.

20 Août 1909.

Enfin la gloire est arrivée
Sous le ciel d'azur d'Insulinde:
Son Excellence fut nommée
Gouverneur-Général de l'Inde.

1880 — 31/8 — 1910.

Le jour de Sa trentième année
Les droits civils règnent dans l'Inde
Par la Reine, la bonne Fée,
Qui déplore Saïdjah, Adinde.

1860 — Mai — 1910.

Multatuli la cinquantaine d'ans
Inspire au Souverain les hauts élans
Pour gouverner ce beau Paradis.

30/4 — 1909 — 31/8 — 1910. (1 $\frac{1}{2}$ an).

Que Dieu bénisse encore plusieurs ans
La Reine, le Prince Royal, l'Enfant,
Qui est de l'Hyménée le Prix.

1860. Max Havelaar, L'Affaire **Lebak**.

1910. Histoire Comparée L'Affaire **Baron**.

1860 — Mai — 1910.

Amsterdam, le 23 janvier 1910.

Hommage Permanent à Multatuli „L'Aurore.“

Toegewijd aan Zijne Excellentie

J. H. DE WAAL MALEFIJT,

Minister van Koloniën,

16 Augustus 1909.

Zie: „Van Het Loo de Victorie, 1907”, bladz. 18.

SONNET.

Hoe worden Bruggen van Papier gebouwd ?

**Denkbeeldige 6 valsche Bankbilletten van
f 1000, f 6000.**

Ik hoop dat de Ministerraad
Hieraan zijn aandacht schenken zal;
De schoonzoon van den Kameraad
Verkeert in een ernstig geval.
Hij toch verklaart, met woord en daad.
In documenten, zonder tal,
Dat zijne diensten zijn versmaad,
Waardoor hij is gebracht ten val.

1876 tot 1891.

't Heeft drie Controleurs ernstig berouwd
Dat bruggen van hout werden gebouwd
Van zes duizend valsch bankpapier.
Belast met 's Lands Gewoon Onderhoud
Heeft hij het als zijn plicht beschouwd
Te wijzen op die bouwmanier.

Zie Handschrift: „Oorzaken van het Baron-Drama
door den Hoofdgetuige W. R. Hora Adema, enz. aan-
geboden aan den Ministerraad,” met m.s., 196 blz.

Toegewijd aan den HoogEdelGestrengen Heer

BAKHUIZEN VAN DEN BRINK,

Oud-Directeur van Financiën, te Batavia,

President van de Vereeniging van Indische Ambtenaren

bij het Binnenlandsch Bestuur,

's Gravenhage, Groothertoginnelaan, 66.

SONNET.

**Wat is de oorzaak van de ontevredenheid in
Kediri?**

De afschrijving van landrente f 20,000.

Voorwaar! het is een vreemde zaak

Die men ons te aanschouwen geeft,

En zeker is het onze taak

Om na te gaan, nu hij nog leeft :

„Wat is van 't onrecht de oorzaak,

Die zooveel stof tot denken geeft?”

Om dan te zetten aan de kaak

Hem, wiens geweten nu reeds beeft.

Mijn antwoord :

De oorzaak is door mij voorspeld:

Zij is gelegen in het geld,

Op last van Boissevain betaald.

Ik had als voorheen voorgesteld

Afschrijving van landrentegeld.

Daardoor heeft hij een streep gehaald

Zie: Brochure van 7 Februari 1910, „Authentien-
stukken en Dagblad-artikelen in verband met de bekeke
de Baron-zaak in Kediri,” met m.s., 196 blz.

Nieuwe Apeldoornsche Courant

19 November 1909.

Onze plaatsgenoot de heer W. R. Hora Adema verzocht ons te willen mededeelen dat hij met 't oog op het actueele belang van zijn Autobiographie — dewelke na zijn dood eerst verschijnen zou, — reeds nu een exemplaar verzonden heeft aan het Doorluchtig Koninklijk Echtpaar.

Nieuwe Apeldoornsche Courant,

van 20 November 1909,

en de

Wageningische Courant, van 24 November 1909.

Onze plaatsgenoot, de heer W. R. Hora Adema, mocht namens H. M. de Koningin een schriftelijke dankbetuiging ontvangen voor door hem aan H. M. aangeboden autobiographie met portret.

Telegram, van 9 October 1909.

Zijne Excellentie Idenburg,

Gouverneur-Generaal

Haag.

Referte correspondentie eerste helft Augustus. Dank gewaardeerden steun als Minister Koloniën blijkens hiernevensgaand dagblad na vijftien jaren door Regeering en Volk gerechtvaardigd.

Hora Adema.

Zie: Autobiographie, in Poëzie, couplet u.

u. 1860 — 1895 — 1910. Rechtskunde. Staatskunde.

Met moed en kracht heb 'k vijftien jaren lang gestreden
Om recht te krijgen op het staatkundig terrein;
Terwijl mijn werken vijftig jaar te voorschijn treden
Als gouden regen, stralend uit een springfontein.

„De mensch wikt, maar God beschikt”.

1860 — Mei — 1910

Lebak - Zaak — Baron - Zaak.

SONNET, XLVII.

Hoe kan de Regeering Multatuli vereeren
Aan wien een blijvende hulde wordt voorbereid? *
Zij kan dit handschrift van mij laten circuleeren
Bij mannen van beteekenis en wijs beleid.

De Raad der Ministers zal uit dit handschrift leeren
Dat ons weg door de Voorzienigheid wordt geleid ;
De Lebak-zaak moge Multatuli vereeren,
De Baron-zaak heb ik als zijn Echo voorzeid.

Wat uitsteekt, moet geknot.
Multatuli, Vorstenschool.

Wij beiden zullen blijvend tot hen behooren
Die tegen 't onrecht hunne stem lieten hooren
Op Java en in Nederland.
Wij zijn door de Voorzienigheid uitverkoren
Om als helderzienden te worden geboren
Met groote gaven van verstand.

Apeldoorn, 1817 — 19 Februari — 1910.

W. R. HORA ADEMA.

* Zie „De Dageraad”, Vergadering te Amsterdam,
23/1 — 1910: „Blijvende Hulde aan Multatuli,”
1860 — Mei — 1910.